

DIREKTIIVIT

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2009/12/EY,

annettu 11 päivänä maaliskuuta 2009,

lentoasemamaksuista

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 80 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Lentoasemien tärkein tehtävä ja kaupallisen toiminnan kohde on huolehtia ilma-aluksista niiden laskeutumisesta niiden nousuun asti, samoin kuin matkustajista ja rahdista, jotta lentoliikenteen harjoittajat voivat tarjota lentoliikennepalveluja. Tätä varten lentoasemat tarjoavat ilma-alusten käyttöön sekä matkustajien ja rahdin käsittelyyn liittyviä tiloja ja palveluja, joiden kustannukset ne yleensä kattavat lentoasemamaksuilla. Lentoaseman pitäjien, jotka tarjoavat tiloja ja palveluja, joista lentoasemamaksuja peritään, olisi pyrittävä toimimaan kustannustehokkaasti.
- (2) On tarpeen vahvistaa yhteiset puitteet, joilla säännellään lentoasemamaksujen keskeisiä tekijöitä ja sitä, miten nämä maksut asetetaan, sillä tällaisten puitteiden puuttu-

minen voi vaarantaa lentoaseman pitäjien ja lentoaseman käyttäjien välisiä suhteita koskevien perusvaatimusten täyttymisen. Nämä puitteet eivät saisi vaikuttaa jäsenvaltion mahdollisuuteen päättää siitä, voidaanko ja missä määrin lentoaseman kaupallisesta toiminnasta saadut tulot ottaa huomioon lentoasemamaksuja vahvistettaessa.

(3) Tätä direktiiviä olisi sovellettava yhteisössä sijaitseviin tiettyä vähimmäiskokoa suurempiin lentoasemiin, koska pienten lentoasemien pitäminen ja rahoittaminen ei edellytä yhteisön puitteiden soveltamista.

(4) Sellaisessa jäsenvaltiossa, jossa mikään lentoasema ei saavuta tämän direktiivin soveltamisen edellyttämää vähimmäiskokoa, matkustajamäärältään suurimmalla lentoasemalla on asianomaiseen jäsenvaltioon saapumispaikkana sellainen erityisasema, että on tarpeen lisäksi soveltaa tätä direktiiviä asianomaiseen lentoasemaan, jotta voidaan taata tiettyjen peruseriaatteiden noudattaminen lentoaseman pitäjän ja lentoaseman käyttäjien välisessä suhteessa erityisesti maksujen avoimuuden ja lentoaseman käyttäjien syrjimättömän kohtelun osalta.

(5) Alueellisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus soveltaa lentoasemaverkon kattavaa yhteistä maksujärjestelmää. Tällaisiin verkkoihin kuuluvien lentoasemien kesken toteutettavien taloudellisten siirtojen olisi oltava yhteisön oikeuden mukaisia.

(6) Jäsenvaltioiden olisi liikenteen jakamiseen liittyvistä syistä voitava sallia samaa kaupunkia tai kaupunkiryhmää palvelevien lentoasemien pitäjän soveltaa yhteistä ja avointa maksujärjestelmää. Näiden lentoasemien kesken toteutettavien taloudellisten siirtojen olisi oltava asiaa koskevan yhteisön oikeuden mukaisia.

⁽¹⁾ EUVL C 10, 15.1.2008, s. 35.

⁽²⁾ EUVL C 305, 15.12.2007, s. 11.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 15. tammikuuta 2008 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 23. kesäkuuta 2008 (EUVL C 254 E, 7.10.2008, s. 18), Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 23. lokakuuta 2008 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 19. helmikuuta 2009.

(7) Kannustimia uusien reittien avaamiseen, muun muassa epäedullisessa asemassa olevien ja syrjäisimpien alueiden kehittämisen edistämiseksi, olisi myönnettävä ainoastaan yhteisön lainsäädännön mukaisesti.

- (8) Lennonvarmistusmaksujen ja maahuolintamaksujen perimistä käsitellään jo lennonvarmistuspalvelujen yhteisestä maksujärjestelmästä 6 päivänä joulukuuta 2006 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1794/2006 ⁽¹⁾ ja pääsystä maahuolinnan markkinoille yhteisön lentoasemilla 15 päivänä lokakuuta 1996 annetussa neuvoston direktiivissä 96/67/EY ⁽²⁾. Vammaisten ja liikuntarajoitteisten matkustajien avustamisen rahoittamiseksi perittävistä maksuista säädetään vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden oikeuksista lentoliikenteessä 5 päivänä heinäkuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1107/2006 ⁽³⁾.
- (9) Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (International Civil Aviation Organisation, ICAO) neuvosto sopi vuonna 2004 lentoasemamaksuja koskevista toimintalinjoista, joihin kuuluvat muun muassa seuraavat periaatteet: maksujen suhteuttaminen kustannuksiin, syrjimättömyys ja lentoasemien taloudellista sääntelyä suorittava riippumaton mekanismi.
- (10) ICAOn neuvosto on katsonut, että lentoasemamaksu on maksu, joka on tarkoitettu ja jota sovelletaan erityisesti niiden kustannusten kattamiseen, jotka aiheutuvat tilojen ja palvelujen tarjoamisesta siviili-ilmailulle, kun taas vero on maksu, jonka tarkoituksena on lisätä valtion tai paikallishallinnon tuloja, joita ei yleensä kokonaisuudessaan tai kustannuskohtaisesti käytetä siviili-ilmailuun.
- (11) Lentoasemamaksujen olisi oltava syrjimättömiä. Olisi otettava käyttöön lentoaseman pitäjien ja käyttäjien välistä säännöllisiä neuvotteluja koskeva pakollinen menettely, jossa kummallakin osapuolella on mahdollisuus vedota riippumattomaan valvontaviranomaiseen, jos lentoaseman käyttäjät vastustavat lentoasemamaksuja koskevaa päätöstä tai maksujärjestelmän muutosta.
- (12) Päätösten puolueettomuuden ja tämän direktiivin asianmukaisen ja tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi jokaiseen jäsenvaltioon olisi perustettava riippumaton valvontaviranomainen. Tällä viranomaisella olisi oltava kaikki tehtäviensä suorittamiseksi tarvittava henkilöstö, asiantuntemus ja rahoitus.
- (13) On välttämätöntä, että lentoaseman käyttäjät saavat lentoaseman pitäjältä säännöllisesti tietoja siitä, miten ja millä perusteilla lentoasemamaksut lasketaan. Tällainen avoimuus antaisi lentoliikenteen harjoittajille käsityksen lentoasemalle aiheutuvista kustannuksista ja lentoaseman investointien tuottavuudesta. Jotta lentoaseman pitäjä voisi asianmukaisesti arvioida tulevia investointitarpeita, lentoaseman käyttäjien olisi hyvässä ajoin annettava lentoaseman pitäjän käyttöön kaikki toimintaansa koskevat ennusteet sekä tiedot kehittämishankkeistaan ja erityisistä tarpeistaan ja ehdotuksistaan.
- (14) Lentoaseman pitäjien olisi tiedotettava lentoaseman käyttäjille tärkeistä infrastruktuurihankkeista, sillä niillä on huomattavia vaikutuksia lentoasemamaksujen järjestelmään tai tasoon. Tällaiset tiedot olisi annettava, jotta voidaan seurata infrastruktuurikustannuksia ja varmistetaan asianomaisen lentoaseman tilojen soveltuvuus ja kustannustehokkuus.
- (15) Lentoaseman pitäjien olisi voitava soveltaa lentoasemamaksuja, jotka vastaavat tarjottua infrastruktuuria ja/tai palvelun tasoa, koska lentoliikenteen harjoittajilla on oikeus edellyttää, että lentoaseman pitäjän tarjoamien palvelujen hinta vastaa niiden laatua. Mahdollisuus eriytettyyn infrastruktuuriin tai palvelujen käyttöön olisi kuitenkin annettava syrjimättömällä tavalla kaikille lentoliikenteen harjoittajille, jotka haluavat käyttää niitä. Jos kysyntä ylittää tarjonnan, käyttöoikeus olisi määriteltävä objektiivisin ja syrjimättömin perustein, jotka lentoaseman pitäjä laatii. Lentoasemamaksujen eriyttämisen olisi perustuttava avoimiin, objektiivisiin ja selkeisiin arviointiperusteisiin.
- (16) Lentoaseman käyttäjien ja lentoaseman pitäjän olisi voitava tehdä palvelun tasoa koskeva sopimus lentoasemamaksujen vastineeksi tarjotun palvelun laadusta. Maksujen vastineeksi tarjotun palvelun laatua koskevat neuvottelut voitaisiin käydä osana säännöllisiä neuvotteluja.
- (17) Eri jäsenvaltioissa on erilaisia lentoasemainvestointien etukäteisrahoitusta koskevia järjestelmiä. Jäsenvaltioissa, joissa annetaan etukäteisrahoitusta, jäsenvaltioiden tai lentoaseman pitäjien tulisi noudattaa ICAOn menettelyjä ja/tai ottaa käyttöön omia takeitaan.
- (18) Tämä direktiivi ei saisi rajoittaa perustamissopimuksen ja erityisesti sen 81–89 artiklan soveltamista.
- (19) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta, joka on yhteisten periaatteiden vahvistaminen lentoasemamaksujen perimiselle yhteisön lentoasemilla, koska lentoasemamaksujärjestelmiä ei kansallisella tasolla voida toteuttaa tavalla, joka olisi yhdenmukainen koko yhteisössä, vaan tavoite voidaan sen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen,

⁽¹⁾ EUVL L 341, 7.12.2006, s. 3.

⁽²⁾ EYVL L 272, 25.10.1996, s. 36.

⁽³⁾ EUVL L 204, 26.7.2006, s. 1.

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Kohde

1. Tässä direktiivissä vahvistetaan yhteiset periaatteet lentoasemamaksujen perimiselle yhteisön lentoasemilla.

2. Tätä direktiiviä sovelletaan perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla alueilla sijaitseviin lentoasemiin, joilla voidaan harjoittaa kaupallista liikennettä ja joiden vuotuinen liikennemäärä on yli viisi miljoonaa matkustajaa, ja kussakin jäsenvaltiossa lentoasemaan, jolla on eniten matkustajaliikennettä.

3. Jäsenvaltioiden on julkaistava luettelo alueellaan toimivista lentoasemista, joihin tätä direktiiviä sovelletaan. Luettelon on perustuttava komission (Eurostat) tietoihin, ja se on päivitettävä vuosittain.

4. Tätä direktiiviä ei sovelleta maksuihin, joita peritään korvaukseksi reitillä ja lentoasemalla annettavista lennonvarmistuspalveluista asetuksen (EY) N:o 1794/2006 mukaisesti, eikä maksuihin, joita peritään korvaukseksi direktiivin 96/67/EY liitteessä tarkoitetuista maahuolintapalveluista, eikä asetuksessa (EY) N:o 1107/2006 tarkoitettuihin vammaisten ja liikuntarajoitteisten matkustajien avustamisen rahoittamiseksi perittäviin maksuihin.

5. Tämä direktiivi ei rajoita kunkin jäsenvaltion oikeutta soveltaa alueelleen sijoittautuneeseen lentoaseman pitäjään muita sääntelytoimenpiteitä, jos ne eivät ole tämän direktiivin eivätkä muiden yhteisön oikeuden asiaa koskevien säännösten vastaisia. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla taloudelliset valvontatoimenpiteet, kuten maksujärjestelmien ja/tai maksujen tason hyväksyminen, mukaan lukien kannustinpohjaiset maksujen perimismenetelyt tai enimmäishintojen sääntely.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

1) 'lentoasemalla' maa-alueita, joka on erityisesti järjestetty ilma-alusten laskua, lentoonlähtöä ja liikkumista varten, mukaan lukien lentoliikenteen ja ilma-alusten palvelujen tätä toimintaa varten edellyttämät lisärakennelmat ja -laitteet sekä kaupallisen lentoliikenteen tarvitsemat rakennelmat ja laitteet;

2) 'lentoaseman pitäjällä' yhteisöä, jonka tarkoituksena on kansallisten lakien, asetusten tai sopimusten nojalla huolehtia

muun toimintansa ohella tai yksinomaisesti lentoaseman tai lentoasemaverkon infrastruktuurien hallinnosta ja hallinnasta sekä kyseisellä lentoasemalla tai kyseisessä lentoasemaverkossa olevien eri tahojen toiminnan yhteensovittamisesta ja valvonnasta;

3) 'lentoaseman käyttäjällä' luonnollista tai oikeushenkilöä, joka vastaa matkustajien, postin ja/tai rahdin kuljetuksesta lentoiteitse kyseiselle lentoasemalle tai kyseiseltä lentoasemalta;

4) 'lentoasemamaksulla' lentoaseman pitäjän hyväksi kerättävää maksua, joka peritään lentoaseman käyttäjiltä pelkästään lentoaseman pitäjän käyttöön antamien sellaisten tilojen ja palvelujen käytöstä, jotka liittyvät ilma-alusten laskeutumiseen, lentoonlähtöön, valaistukseen ja pysäköintiin sekä matkustajien ja rahdin käsittelyyn;

5) 'lentoasemaverkolla' jäsenvaltion asianmukaisesti sellaiseksi nimeämää saman lentoaseman pitäjän hoitamaa lentoasemien ryhmää.

3 artikla

Syrjimättömyys

Jäsenvaltioiden on yhteisön lainsäädännön mukaisesti varmistettava, etteivät lentoasemamaksut syrji lentoaseman käyttäjiä keskenään. Tämä ei estä mukauttamasta lentoasemamaksuja yleistä etua koskevien seikkojen, mukaan lukien ympäristöseikat, perusteella. Mukauttamisen perusteiden on oltava asiaan vaikuttavia, objektiivisia ja avoimia.

4 artikla

Lentoasemaverkko

Jäsenvaltiot voivat sallia, että lentoasemaverkon pitäjä ottaa käyttöön yhteisen ja avoimen lentoasemamaksujärjestelmän, jota sovelletaan koko lentoasemaverkossa.

5 artikla

Yhteiset maksujärjestelmät

Ilmoitettuaan asiasta komissiolle jäsenvaltiot voivat yhteisön oikeutta noudattaen sallia, että lentoaseman pitäjä soveltaa yhteistä ja avointa maksujärjestelmää samaa kaupunkia tai kaupunkiryhmää palvelevilla lentoasemilla, edellyttäen, että kukin lentoasema täyttää täysin 7 artiklassa säädetyt avoimuutta koskevat vaatimukset.

6 artikla

Neuvottelut ja muutoksenhaku

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että otetaan käyttöön pakollinen menettely, jonka mukaisesti lentoaseman pitäjä ja lentoaseman käyttäjät taikka käyttäjien edustajat tai yhteenliittymät neuvottelevat säännöllisesti lentoasemamaksujärjestelmän toiminnasta, lentoasemamaksujen tasosta ja tarvittaessa myös tarjottavan palvelun laadusta. Tällaiset neuvottelut on järjestettävä vähintään kerran vuodessa, jollei viimeisimmän neuvottelun yhteydessä toisin sovita. Jos lentoaseman pitäjän ja lentoaseman käyttäjien välillä on monivuotinen sopimus, neuvottelut on järjestettävä tämän sopimuksen mukaisesti. Jäsenvaltioilla on oikeus vaatia, että neuvotteluja käydään useammin.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lentoasemamaksujärjestelmän tai -maksujen tason muutokset tehdään lentoaseman pitäjän ja lentoaseman käyttäjien välisellä sopimuksella aina, kun se on mahdollista. Tätä varten lentoaseman pitäjän on toimitettava lentoaseman käyttäjille kaikki ehdotukset lentoasemamaksujärjestelmän tai -maksujen tason muuttamiseksi sekä ehdotettujen muutosten syyt viimeistään neljä kuukautta ennen muutosten voimaantuloa, paitsi poikkeuksellisissa olosuhteissa, jotka on perusteltava lentoaseman käyttäjille. Lentoaseman pitäjän on neuvoteltava lentoaseman käyttäjien kanssa ehdotetuista muutoksista ja otettava näiden näkemykset huomioon ennen päätöksen tekemistä. Lentoaseman pitäjän on yleensä julkaistava päätöksensä tai suosituksensa viimeistään kaksi kuukautta ennen sen voimaantuloa. Lentoaseman pitäjän on perusteltava päätöksensä lentoaseman käyttäjien näkemysten osalta, jos ehdotetuista muutoksista ei päästä sopimukseen lentoaseman pitäjän ja lentoaseman käyttäjien välillä.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kumpikin osapuoli voi vedota 11 artiklassa tarkoitettuun riippumattomaan valvontaviranomaiseen, jonka on tutkittava lentoasemamaksujärjestelmän tai -maksujen tason muuttamisen perustelut, jos lentoaseman pitäjän tekemästä lentoasemamaksuja koskevasta päätöksestä ollaan erimielisiä.

4. Jos lentoaseman pitäjän päättämä lentoasemamaksujärjestelmän tai -tason muutos saatetaan riippumattoman valvontaviranomaisen käsiteltäväksi, muutos ei tule voimaan ennen kuin tämä viranomainen on tutkinut asian. Riippumaton valvontaviranomainen tekee neljän viikon kuluessa siitä, kun se on saanut asian käsiteltäväkseen, väliaikaisen päätöksen lentoasemamaksujen muutoksen voimaantulosta, jollei samassa ajassa voida tehdä lopullista päätöstä.

5. Jäsenvaltio voi päättää olla soveltamatta 3 ja 4 kohtaa lentoasemamaksujen tason tai rakenteen muutoksiin lentoasemilla, joiden osalta

- a) on olemassa kansallisen oikeuden mukainen pakollinen menettely, jonka mukaan lentoasemamaksut tai niiden enimmäistason määrittää tai hyväksyy riippumaton valvontaviranomainen; tai
- b) on olemassa kansallisen oikeuden mukainen pakollinen menettely, jolla riippumaton valvontaviranomainen tutkii säännöllisesti tai asianomaisten osapuolten pyynnöstä, vallitseeko tällaisilla lentoasemilla tehokas kilpailu. Jos se osoittautuu asian tutkimisen perusteella aiheelliseksi, jäsenvaltion on päätettävä, että riippumaton valvontaviranomainen määrittää tai hyväksyy lentoasemamaksut tai niiden enimmäistason. Tätä päätöstä sovelletaan niin kauan kuin se on asianomaisten viranomaisen suorittaman tutkimisen perusteella tarpeen.

Jäsenvaltion tätä kohtaa soveltaessaan noudattamien menettelyjen, ehtojen ja perusteiden on oltava asiaan vaikuttavia, objektiivisia, syrjimättömiä ja avoimia.

7 artikla

Avoimuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lentoaseman pitäjä antaa aina 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen neuvottelujen yhteydessä kullekin lentoaseman käyttäjälle taikka lentoaseman käyttäjien edustajille tai yhteenliittymille tiedot tekijöistä, joiden perusteella lentoaseman pitäjän kullakin lentoasemalla perimien kaikkien maksujen järjestelmä tai taso on määritelty. Näihin tietoihin on sisällyttävä vähintään seuraavat:

- a) luettelo lentoasemamaksun vastineeksi tarjotuista palveluista ja käyttöön annettavista infrastruktuureista;
- b) lentoasemamaksujen asettamisessa käytetty menetelmä;
- c) yleinen kulurakenne niiden tilojen ja palvelujen osalta, joita lentoasemamaksut koskevat;
- d) eri maksuista kertyvät tulot ja niillä katettujen palvelujen kokonaiskustannukset;
- e) julkisilta viranomaisilta saatu rahoitus niiden tilojen ja palvelujen osalta, joita lentoasemamaksut koskevat;
- f) ennusteet lentoaseman tilanteesta maksujen, liikenteen kasvun ja suunniteltujen investointien osalta;
- g) lentoaseman infrastruktuurin ja laitteiden todellinen käyttö tiettyinä aikana; sekä

h) ehdotettujen merkittävien investointien ennustettu tulos sen mukaan, mikä on niiden vaikutus lentoaseman kapasiteettiin.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lentoaseman käyttäjät antavat lentoaseman pitäjälle ennen jokaista 6 artiklan 1 kohdan mukaista neuvottelua tiedot erityisesti seuraavista seikoista:

- a) liikenne-ennusteet;
- b) ilma-aluskalustoaan ja sen käyttöä koskevat ennusteet;
- c) kehittämishankkeensa asianomaisella lentoasemalla; ja
- d) asianomaista lentoasemaa koskevat vaatimuksensa.

3. Tämän artiklan nojalla annettuja tietoja on pidettävä luottamuksellisina tai taloudellisesti arkaluonteisina ja käsiteltävä sen mukaisesti, jollei kansallisen lainsäädännön soveltamisesta muuta johdu. Julkisesti noteerattujen lentoaseman pitäjien osalta on noudatettava erityisesti arvopaperimarkkinalainsäädäntöä.

8 artikla

Uusi infrastruktuuri

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lentoaseman pitäjä neuvottelee lentoaseman käyttäjien kanssa ennen uusia infrastruktuurihankkeita koskevien suunnitelmien lopullista tekemistä.

9 artikla

Laatuvaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on lentoaseman sujuvan ja tehokkaan toiminnan turvaamiseksi toteutettava tarpeelliset toimenpiteet, jotta lentoaseman pitäjä ja lentoaseman käyttäjien lentoasemalla olevat edustajat tai yhteenliittymät voivat aloittaa neuvottelut lentoasemalla tarjottavien palvelujen laadusta tehtävän, palvelun tasoa koskevan sopimuksen tekemiseksi. Nämä palvelun laatua koskevat neuvottelut voidaan käydä osana 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja neuvotteluita.

2. Mahdollisessa palvelun tasoa koskevassa sopimuksessa on määriteltävä lentoaseman pitäjän tarjoaman palvelun taso, jossa on otettava huomioon lentoasemamaksujen todellinen järjestelmä tai taso ja se palvelun taso, johon lentoaseman käyttäjillä on oikeus lentoasemamaksujen vastineeksi.

10 artikla

Eriytetyt palvelut

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta lentoaseman pitäjä voi vaihdella tiettyjen lentoasemapalvelujen laatua ja laajuutta tai tarjota erilaatuisia ja -kokoisia terminaleja tai terminaalien osia tarjotakseen räätälöityjä palveluja taikka terminaalin tai terminaalin osan tiettyyn käyttöön. Lento-

asemamaksujen taso voidaan eriyttää tällaisten palvelujen laadun ja laajuuden sekä niiden kustannusten tai muunlaisten objektiivisten ja avoimien perusteiden mukaisesti. Lentoaseman pitäjillä on edelleen vapaus asettaa tällaisia eriytettyjä lentoasemamaksuja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 artiklan soveltamista.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta lentoaseman käyttäjä, joka haluaa käyttää räätälöityjä palveluja taikka tiettyyn käyttöön varattua terminaalialin osaa, voi saada käyttöönsä nämä palvelut ja terminaalin tai terminaalin osan.

Jos lentoaseman käyttäjiä, jotka haluavat saada käyttöönsä räätälöityjä palveluja ja/tai tiettyyn käyttöön varattua terminaalialin osan, on useampia kuin kapasiteetin rajallisuuden vuoksi on mahdollista, käyttöoikeus on määriteltävä asiaan vaikuttavien, objektiivisten, avoimien ja syrjimättömien perusteiden mukaisesti. Lentoaseman pitäjä voi määrittellä tällaiset perusteet, ja jäsenvaltiot voivat vaatia, että riippumaton valvontaviranomainen hyväksyy ne.

11 artikla

Riippumaton valvontaviranomainen

1. Tämän direktiivin noudattamiseksi toteutettujen toimenpiteiden asianmukaisen soveltamisen varmistamiseksi ja ainakin 6 artiklassa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi jäsenvaltioiden on nimettävä tai perustettava riippumaton viranomaisorganisaatio, joka toimii niiden kansallisena riippumattomana valvontaviranomaisena. Tämä viranomaisorganisaatio voi olla sama kuin se, jolle jäsenvaltio on antanut tehtäväksi 1 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen muiden sääntelytoimenpiteiden soveltamisen, mukaan luettuna maksujärjestelmän ja/tai lentoasemamaksujen tason hyväksyminen, jos se täyttää tämän artiklan 3 kohdassa säädetty vaatimukset.

2. Tämä direktiivi ei estä riippumatonta valvontaviranomaista siirtämästä valvonnassaan ja täydellä vastuullaan sekä kansallisen oikeuden mukaisesti tämän direktiivin täytäntöönpanoa muille riippumattomille valvontaviranomaisille edellyttäen, että täytäntöönpanossa noudatetaan samoja normeja.

3. Jäsenvaltioiden on taattava riippumattoman valvontaviranomaisen riippumattomuus varmistamalla, että se on oikeudellisesti erillinen ja toiminnallisesti riippumaton lentoasemien pitäjistä ja lentoliikenteen harjoittajista. Jäsenvaltioiden, jotka ovat lentoasemien, lentoasemien pitäjien tai lentoliikenteen harjoittajien omistajia tai joilla on määräysvalta lentoasemien pitäjiin tai lentoliikenteen harjoittajiin nähden, on varmistettava, että tällaiseen omistajuuteen tai määräysvalttaan liittyviä tehtäviä ei ole uskottu riippumattomalle valvontaviranomaiselle. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että riippumaton valvontaviranomainen käyttää toimivaltaansa puolueettomasti ja avoimesti.

4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle riippumattoman valvontaviranomaisen nimi ja osoite, sille osoitetut tehtävät ja vastualueet sekä toimenpiteet, jotka on toteutettu 3 kohdan noudattamiseksi.

5. Jäsenvaltiot voivat perustaa riippumatonta valvontaviranomaista varten rahoitusmekanismi, johon voi kuulua maksun periminen lentoaseman käyttäjiltä ja lentoaseman pitäjiltä.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen erimielisyyksien osalta toteutetaan toimia, joilla

- a) perustetaan lentoaseman pitäjän ja käyttäjien välisten erimielisyyksien ratkaisumenettely;
- b) määritellään ne edellytykset, joilla erimielisyys voidaan saattaa riippumattoman valvontaviranomaisen käsiteltäväksi. Viranomaisen on erityisesti hylättävä valitukset, jotka eivät ole sen mielestä asianmukaisesti perusteltuja tai joihin ei ole liitetty tarvittavia asiakirjoja; ja
- c) vahvistetaan ne perusteet, joiden mukaisesti erimielisyyksiä arvioidaan niiden ratkaisemiseksi.

Näiden menettelyjen, edellytysten ja perusteiden on oltava syrjimättömiä, avoimia ja objektiivisia.

7. Riippumattomalla valvontaviranomaisella on suorittaessaan 6 artiklan mukaista tutkintaa, joka koskee sitä, onko lentoasemamaksujärjestelmän tai -maksujen tason muuttaminen perusteltua, oltava pääsy asianomaisten osapuolten hallussa oleviin tarpeellisiin tietoihin, ja sen on kuultava asianomaisia osapuolia ennen päätöksen tekemistä. Sen on tehtävä lopullinen päätös mahdollisimman pian ja joka tapauksessa neljän kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut asian käsiteltäväkseen, sanotun rajoittamatta 6 artiklan 4 kohdan soveltamista. Tätä aikaa voidaan pidentää kahdella kuukaudella asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa. Riippumattoman valvontaviranomaisen päätökset ovat sitovia, sanotun kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioissa käytössä olevaa niiden parlamentaarista tai oikeudellista uudelleentarkastelua.

8. Riippumattoman valvontaviranomaisen on julkaistava toiminnastaan vuosikertomus.

12 artikla

Kertomus ja tarkistaminen

1. Komissio antaa viimeistään 15 päivänä maaliskuuta 2013 Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän direktiivin soveltamista koskevan kertomuksen, jossa se arvioi edistymistä tämän direktiivin tavoitteiden saavuttamisessa, sekä tekee niille tarvittaessa asianmukaisia ehdotuksia.

2. Jäsenvaltiot ja komissio tekevät yhteistyötä tätä direktiiviä sovellettaessa, erityisesti 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen laatimiseen tarvittavien tietojen keräämisessä.

13 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 15 päivänä maaliskuuta 2011. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettua kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

14 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

15 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 11 päivänä maaliskuuta 2009.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

H.-G. PÖTTERING

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. VONDRA